

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola Ústí nad Labem, Anežky České 702/17, příspěvková organizace

Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.2887

Název projektu: „Učíme lépe a moderněji“

OP VK 1.4

Výukový materiál

Název DUMu: VY_12_INOVACE_18_3_Mimoevropské civilizace 1

Číslo skupiny: 3

Autor: Mgr. Jindra Šteflová

Vzdělávací oblast/Předmět/Téma: Člověk a společnost/Dějepis/Pozdní středověk

Druh učebního materiálu: pracovní list

Metodický list: ano

Anotace: Vyhledávání informací v textu

Ověřeno ve třídě: VII. A

Datum ověření: 25. 04. 2013

Prohlášení: Prohlašuji, že při tvorbě výukového materiálu jsem respektoval(a) všeobecně užívané právní a morální zvyklosti, autorská a jiná práva třetích osob, zejména práva duševního vlastnictví (např. práva k obchodní firmě, autorská práva k software, k filmovým, hudebním a fotografickým dílům nebo práva k ochranným známkám) dle zákona 121/2000 Sb. (autorský zákon). Nesu veškerou právní odpovědnost za obsah a původ svého díla. Prohlašuji dále, že výše uvedený materiál jsem ověřil(a) ve výuce a provedl(a) o tom zápis do TK.

Dávám souhlas, aby moje dílo bylo dáno k dispozici veřejnosti k účelům volného užití (§30 odst. 1 zákona 121/2000 Sb.), tj. že k uvedeným účelům může být kýmkoliv zveřejňováno, používáno, upravováno a uchováváno.

Datum: 25. 04. 2013

Podpis:

Mimoevropské civilizace – dobytí říše Inků

...Španělé by byli nakonec podlehli, kdyby se nebylo Pizarrovi podařilo probít se k Inkovým nosítkám a zmocnit se Atahualpy.

Týmž okamžikem se Indiáni přestali bránit. Zděšení se dali na útěk z města, kde zanechali několik tisíc mrtvých, a rozprchlo se do všech stran i vojsko, které zůstalo před hradbami. Teď se teprve projeví v plné síle důsledky peruánského vládního zřízení, kde vše, od vedení války až po rozhodování o osevu polí a rozdělení úrody, záviselo jedině na vůli Inkově, jenž byl vládcem i bohem v jedné osobě. Bez něho byli Peruánci najednou bezradní, neschopni se sami vzchopit k činu, a tím se stali v rukou Španělů povolnou hmotou, z níž začal nyní Pizarro – ždímat zlato!

Nabídne Inkovi, že ho propustí, až mu Peruánci přinesou tolik žlutého kovu, že jím naplní síň Atahualpova vězení až do výše vztažené ruky!

Od toho dne začne plynout do Caxamalky nekonečný proud zlata, který se slévá z drobných praménků ze všech končin Inkovy říše. Na ramenou nosičů a na hřbetech soumarů putují sem šperky, tepané vázy a poháry, zlaté desky z chrámů pokryté ornamenty a posvátnými znameními, klece se zlatými ptáky a zlaté vodotrysky...

Hromada zlata roste, stoupá podle stěn, blíží se ke smluvené čáře...

Den, kdy Atahualpa splní Pizarrovu podmínku, se blíží. S tím narůstá i Pizarrova starost. Co učiní Atahualpa, až se ocitne na svobodě?

Miloš V. Kratochvíl, Malé dějiny válek, Goldstein a Goldstein, Praha, 1997, ISBN: 80-86094-02-2, s. 80

Otázky a úkoly k textu:

- 1) Najdi v textu příčinu toho, proč se Inkové přestali bránit.
- 2) Vysvětli princip peruánského vládního zřízení.
- 3) Pojmenuj toto vládní zřízení odborným termínem.
- 4) Najdi pasáž, ve které je popsána úcta a oddanost Inků vůči svému vladaři.
- 5) Čeho se dobyvatel Pizarro bojí, až Inkové jeho podmínku splní?

Řešení:

- 1) Zajali jejich vládce Atahualpu.
- 2) Panovník rozhoduje o všem, řídí hospodářství, je pro ně vším
- 3) Absolutismus
- 4) Od toho dne začne plynout do Caxamalky nekonečný proud zlata, který se slévá z drobných praméneků ze všech končin Inkovy říše. Na ramenou nosičů a na hřbetech soumarů putují sem šperky, tepané vázy a poháry, zlaté desky z chrámů pokryté ornamenty a posvátnými znameními, klece se zlatými ptáky a zlaté vodotrysky...
- 5) Neumí odhadnout, co učiní Atahualpa na svobodě, pravděpodobně se obává jeho pomsty.

Metodický list

Název:	VY_12_INOVACE_18_3_Mimoevropské civilizace 1
Cíl:	Vyhledávání informací v textu
Motivace:	Rozhovor s žáky o tom, co vědí o Jižní Americe a o Peru z hodin zeměpisu
Potřeby a materiál:	Pracovní list
Postup:	1) hlasité čtení úryvku 2) samostatná práce s textem 3) zhodnocení samostatné práce
Reflexe:	Závěrečná diskuze o osudu Inků